Ankenævnet for Forsikring

Den 18. marts 2015 blev i sag nr. 86547:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Afdøde forsikringstager, klagerens far, havde gruppelivsforsikring med dødsfaldsdækning i PFA Pension. Klageren klager over, at selskabet har udbetalt dødsfaldssummen til forsikringstagerens samlever i Finland.

Selskabet har gjort gældende, at udbetalingen til samleveren er sket korrekt i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne. Selskabet har anført, at nu afdøde forsikringstager ved varslingsbrev af september 2011 blev gjort opmærksom på, at forsikringens definition på "nærmeste pårørende" blev ændret pr. 1/1 2012.

Klageren har gjort gældende, at forsikringstageren ikke har modtaget selskabets varslingsbrev vedrørende de nye forsikringsbetingelser, hvorfor disse ikke kan anses for vedtaget. Hun har anført, at det altid har været hendes fars ønske, at livsforsikringen skulle gå til hendes børn.

Det fremgår af sagen, at forsikringstageren fra den 24/4 2004 og til sin død den 16/11 2013 boede på samme adresse i Finland med sin samlever. De har sammen en datter, født den 8/11 2005. Forsikringstageren efterlod sig endvidere to døtre, klageren og hendes søster, født i henholdsvis 1976 og 1977 og begge bosat i Danmark.

I en mail af 7/5 2014 fra klageren og hendes søster til selskabet hedder det:

> "Vi har erfaret at [forsikringstagerens] livsforsikring er blevet videregivet til hans samleverske i Finland, … Hvorfor den netop er videregivet til hende har vi desværre ikke en forståelse for, idet at de ikke var gift. Hans police var oprettet i 2004 (før januar 2008), hvor den nye regel kom.
>
> Ifølge jeres hjemmeside står der, at det er hans børn der skulle arve livsforsikringen og ikke hans samleverske, da de ikke var gift.
>
> Vi har fået oplyst at i september 2011 skulle han have modtaget et brev om, at forsikringen skulle laves om til den nye ordning. Dette brev har han aldrig modtaget, da hans adresse hos jer var opgivet til … i … . Adresse … i … tilhører mig og min mand, og vi har aldrig modtaget dette brev. Min far har siden 2004 været bosat i Finland, og jeg har altid haft min fars fuldmagt til alle hans kontoer (Spar Nord …).
>
> Siden vi har snakket med en kollega hos jer vedr. sagen syntes hun også det lyder mærkeligt, at der skulle været sendt et brev til os, når han ikke bor her. Hvorfor vi som efterladte børn ikke har fået noget af vide om dette er også et mysterium for os. Hvordan I har fundet frem til [samlever] i Finland er også en gåde for os, da I ikke har en adresse eller noget på at han er udrejst til Finland."

I en klagemail af 4/7 2014 fra klageren og hendes søster hedder det videre:

> "Efter at have modtaget afslag fra PFA vil vi gerne køre sagen videre hos Jer.
>
> Vi mener stadig, det er forkert at hans livsforsikring er blevet udbetalt til [samlever] i Finland, da han i sin tid tegnede forsikringen var det i hans tro, at det skulle være hans børn der skulle arve den. Ifølge vores far har det altid været således, at det var hans børn, der skulle arve hans livsforsikring.
>
> Varslingsbrevet skulle ifølge PFA pension være sendt til adressen …, hvor jeg [klageren] bor sammen med min mand. Eftersom vi aldrig har modtaget brevet må I kunne fremskaffe dokumentation på at [forsikringstageren] har modtaget brevet i Finland hvor han var bosat på daværende tidspunkt. Kan PFA ikke det, må det i så fald være hans børn der skal arve hans livsforsikring (efter hans eget ønske, da han tegnede den i 2004).
>
> Ifølge Spar Nords medarbejder … har hun aldrig sendt noget til ham vedr. PFA pension.
>
> Hvordan kan man fra PFA udbetale hans livsforsikring til en person i Finland, når de ikke engang var vidende om at han boede i Finland. I teorien hvem er [samlever]?, de var ikke gift."

Selskabet har i brev af 2/9 2014 til nævnet anført:

> **"Hvilken forsikring er der tale om?**
> [Forsikringstageren] har oprettet en gruppelivsforsikring i Forenede Gruppeliv. Gruppelivsforsikringen er efterfølgende videreført hos Spar Nord Bank A/S med PFA Pension som forsikringsgiver.
>
> Den 1. januar 2007 er forsikringen ændret til at være skattefri - skattekode 5 (bilag …).
>
> Gruppelivsforsikringen er en frivillig, privat tegnet ordning.

Hvori består uenigheden?
To af [forsikringstagerens] livsarvinger klager over, at udbetalingen er sket i henhold til den nye definition af nærmeste pårørende, jf. Forsikringsaftaleloven § 105 a, stk. 1. Klager mener, at udbetalingen skal ske i henhold til den gamle definition af nærmeste pårørende, jf. lovbkg. nr. 999 af 05.10.2006 § 105, stk. 5.

Klager mener, at der ikke er bevis for, at [forsikringstageren] er blevet varslet om ændringen fra den gamle definition til den nye definition af nærmeste pårørende.

Heroverfor gør PFA Pension gældende, at [forsikringstageren] er gjort opmærksom på ændringen ved varslingsbrev af september 2011 (bilag …). Udbetalingen er derfor sket korrekt til [forsikringstagerens] samlever.

Gennemgang af sagsforløbet
Gruppelivsforsikringen er oprettet i PFA Pension den 1. januar 1999. Forsikringen omhandlede et engangsbeløb ved død (Koncessionsnummer 115 - skattekode 3, dvs. med skattemæssigt fradrag for indbetalingerne).

Den 1. januar 2007 er forsikringen ændret til at omhandle et engangsbeløb ved død uden skattemæssigt fradrag for indbetalingerne - skattekode 5 (bilag …). Af denne tilmelding fremgår, at begunstigelsen er den gamle definition af nærmeste pårørende, jf. lovbkg. nr. 999 af 05.10.2006 § 105, stk. 5.

PFA Pension har ændret forsikringen fra den 1. januar 2012. Dette er varslet behørigt i brev af september 2011. Brevet er sendt til [forsikringstageren], c/o [klageren], som er [forsikringstagerens] datter (bilag …). I brevet er vedlagt de nye forsikringsbetingelser, hvor det fremgår, at udbetaling til efterladte sker efter den nye definition af nærmeste pårørende. Derudover er denne ændring omtalt på brevets første side, hvor det også fremgår, hvilke konsekvenser det har, hvis forsikrede bor sammen med en samlever i ægteskabslignende forhold. Accept af ændringerne skete automatisk, da [forsikringstageren] forsatte med at betale forsikringspræmien efter den 1. januar 2012.

Det bemærkes, at [forsikringstageren] aldrig har anmodet PFA Pension om at begunstigelsen skulle ændres.

Som ovenfor skrevet er brevet sendt til [forsikringstageren], c/o [klageren], … Ifølge PFA Pensions historiske data har vi haft denne adresse registreret i vores system ihvertfald siden 3. juni 2005, hvor PFA Pension indførte et nyt system til stamdata på vores kunder. PFA Pension er desværre ikke i besiddelse af historisk data før denne dato.

Dvs. at al kommunikation med [forsikringstageren] er ihvertfald fra 3. juni 2005 sket til denne adresse.

Forhold ved død
I forbindelse med [forsikringstagerens] død den 16. november 2013 har vi den 13. januar 2014 modtaget en mail fra … Attorneys of Law, …, hvoraf det fremgår, at hun repræsenterer boet (bilag …).

PFA Pension sender den 27. januar 2014 et brev til … Attorneys of Law, … vedrørende udbetalingen af engangsbeløbet til nye nærmeste pårørende (bilag …).

Den 13. marts 2014 sender … en mail med oplysninger om [forsikringstagerens] samlever, …, samt livsarvinger (bilag …). PFA Pension svarer på dette brev den 1. april 2014, hvor vi beder om en samlevererklæring samt officiel dokumentation på, at [forsikringstageren] og … boede sammen på dødsfaldstidspunktet (bilag …).

Dokumentationen for, at … opfylder betingelserne som nærmeste pårørende, modtager vi den 22. april 2014 (bilag …). PFA Pension overfører derfor engangsbeløbet til … den 1. maj 2014 (bilag …).

Behandling af klagesagen
Den 7. maj 2014 modtager PFA Pension en klage fra 2 af [forsikringstagerens] børn, over at udbetalingen er sket til hans samlever, …, efter den nye definition af nærmeste pårørende (bilag …).

PFA Pensions klageansvarlige, …, har besvaret denne klage den 28. maj 2014 (bilag …).

Vi fastholder vores afgørelse
Varslingsbrevet (bilag …) om ændringen af forsikringen er sket som en masseudsendelse, hvor brevene er dannet og sendt til vores eksterne printbureau … . … har printet og kuverteret brevene, som herefter blev indleveret til Post Danmark til afsendelse.

PFA Pension har registret eventuelle returbreve. Brevet sendt til [forsikringstageren] er ikke registret som returbrev, og må derfor anses for at være afsendt og modtaget. Det fremgår af afgørelse fra Ankenævnet for Forsikring nr. 77.496, at PFA Pension kan ændre betingelser ved at udsende orientering herom ved en masseudsendelse og ved at give forsikrede mulighed for efterfølgende at tiltræde ændringen ved fortsat at indbetale til ordningen.

Brevet er sendt til den opgivede adresse: c/o [klageren], ... Adressen tilhører afdødes datter, der selv har bekræftet, at hun var bosiddende på denne adresse da varslingsbrevet blev sendt.

Da [forsikringstageren] har betalt forsikringspræmien efter den 1. januar 2012, har han også accepteret de varslet ændringer, herunder ændringen af nærmeste pårørende til den nye definition.

Udbetalingen til [forsikringstagerens] samlever efter den nye definition er derfor sket korrekt.

Konklusion
PFA Pension gør på baggrund af ovenstående gældende, at der er udbetalt til rette modtager."

Af brev af september 2011 fra selskabet til forsikringstageren fremgår bl.a.:

"[Forsikringstageren]
c/o [klageren]
…vej …,
xxxx …by

Vi ændrer din forsikring fra 1. januar 2012
Du har gennem Spar Nord Bank A/S tegnet en Gruppelivsforsikring - Kapital-/rate.

Den 1. januar 2012 ændrer vi din forsikring, som samtidig skifter navn til Letsikring ved død. Det er fortsat PFA Pension, som leverer og administrerer forsikringen.

Letsikring ved død giver dig ret til forsikringsdækning til udgangen af det år, hvor du fylder 67 år. Du får således syv års længere forsikring ved dødsfald i forhold til din nuværende Gruppelivsforsikring - Kapital-/rate. Samtidig vil der ikke længere ske en aftrapning af størrelsen på din forsikringsdækning.

Du kan læse mere om de væsentligste ændringer i din forsikring i vedlagte oversigt.

Vi har også vedlagt forsikringsbetingelserne for Letsikring ved død (BX0182), som gælder for dig fra 1. januar 2012.
…

Udbetaling til efterladte
Ændringen af forsikringen betyder, at du fra 1. januar 2012 bliver omfattet af nye regler om 'nærmeste pårørende'. Dette har særlig betydning for dig, hvis du bor sammen med en samlever i et ægteskabslignende forhold, og din forsikring er oprettet før 1. januar 2008.

Du kan se den nye definition af 'nærmeste pårørende' i vedlagte forsikringsbetingelser under afsnittet om 'Udbetaling'. Den gamle definition af 'nærmeste pårørende' fremgår af dine eksisterende forsikringsbetingelser.

Har du tidligere indsat en særlig begunstigelse på forsikringen efter aftale med PFA Pension, vil denne begunstigelse dog fortsat gælde - også efter den 1. januar 2012.

Er du i tvivl, kontakt PFA Pension for nærmere rådgivning.

Du behøver ikke foretage dig noget
Du accepterer ændringerne af vilkår og pris, hvis du fortsætter med at betale til forsikringen efter den 1. januar 2012. Betalingen af forsikringen sker som hidtil fra din konto i Spar Nord Bank A/S.

Ønsker du ikke at fortsætte forsikringen, skal du derfor kontakte din rådgiver hos Spar Nord Bank A/S senest den 11. november. 2011, så betalingen af forsikringen kan stoppes."

Forsikringsbetingelserne pr. 1/1 2012 indeholder følgende bestemmelser:

"Udbetaling ved død/ej pantsat
§ 7. Udbetaling af forsikringssum ved død sker til forsikringstagers nærmeste pårørende, medmindre andet er aftalt skriftligt med PFA Pension. Hvis forsikringstager og forsikrede ikke er én og samme person, og forsikringstager er i live på tidspunktet for forsikredes død, sker udbetalingen dog til forsikringstageren.
…

Stk. 3. Ved forsikringstagers nærmeste pårørende, jf. stk. 1 og 2, forstås:

- forsikringstagers ægtefælle/registrerede partner,
- eller hvis en sådan ikke efterlades, samlever i ægteskabslignende forhold, hvis de ved dødsfaldet bor sammen og enten har/venter/har haft barn sammen eller har boet sammen i de sidste to år før dødsfaldet,
- eller hvis en sådan ikke efterlades, livsarvinger (børn eller disses efterkommere),
- eller hvis sådanne heller ikke efterlades, arvinger ifølge testamente,

- eller hvis et sådant ikke efterlades, arvinger ifølge loven."

Nævnet udtaler:
Efter en gennemgang af sagen lægger nævnet til grund, at nu afdøde forsikringstager havde aftalt med selskabet, at selskabets breve skulle sendes til den ene af hans døtres - klagerens - adresse, i hvert fald fra juni 2005.

Nævnet finder, at selskabet i overensstemmelse med fast retspraksis på tilstrækkelig vis har godtgjort, at masseudsendelsen med de nye forsikringsbetingelser er fremkommet til forsikringstageren på den aftalte kontaktadresse i november 2011, idet klageren på det foreliggende grundlag ikke har sandsynliggjort særlige uregelmæssigheder i de omhandlede perioder med hensyn til postforsendelse i postdistriktet. Nævnet finder derfor, at forsikringsbetingelserne pr. 1/1 2012 er gældende for forsikringsaftalen.

Forsikringstageren havde ikke indsat en særligt begunstiget i forsikringen. Det følger herefter af forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 1, at dødsfaldssummen skal udbetales til nærmeste pårørende, jf. § 7, stk. 3. Nævnet finder, at selskabet har godtgjort, at forsikringstagerens nærmeste pårørende var hans samlever i Finland.

Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har udbetalt dødsfaldssummen til hende.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand